Llywodraeth Cymru
Welsh Government

YSTADEGAU, DOGFENNU

Adeiladu tai newydd: Ebrill i Mehefin 2025

Gwybodaeth am anheddau newydd a ddechreuwyd (lle bo'r gwaith adeiladu wedi dechrau) ac â'r anheddau newydd a gwblhawyd (lle bo'r gwaith adeiladu wedi'i orffen a'r adeilad yn barod ar gyfer ei feddiannu), ar gyfer Ebrill i Fehefin 2025.

Cyhoeddwyd gyntaf: 6 Tachwedd 2025

Diweddarwyd ddiwethaf: 6 Tachwedd 2025

Cynnwys

Cyflwyniad (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187368)

Main points (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187370)

Nodiadau (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187374)

Manylion cyswllt (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187376)

Cyflwyniad

Mae'r wybodaeth am adeiladu tai newydd yn seiliedig ar adroddiadau arolygwyr adeilad yr awdurdodau lleol a'r Cyngor Cenedlaethol Adeiladu Tai (NHBC). Ni cheir yn y datganiad hwn wybodaeth gan PAIs eraill, sy’n debygol o arwain at dan gyfrif yng nghyfanswm yr anheddau newydd a ddechreuwyd ac a gwblhawyd (gweler y **nodiadau** (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187374)). Mae'r wybodaeth yn yr adroddiad hwn yn cwmpasu chwarter 1 blwyddyn ariannol 2025-26 (Ebrill i Fehefin 2025).

Main points

Ffigur 1: nifer yr anheddau newydd a ddechreuwyd ac a gwblhawyd, chwater 1 2016-17 i chwater 1 2025-26

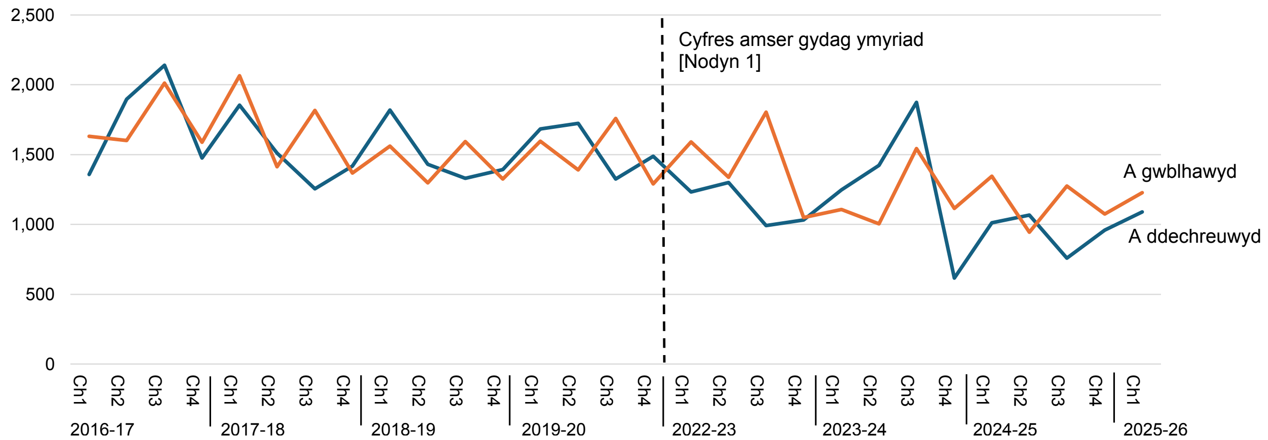

Disgrifiad o ffigur 1: siart llinell sy'n dangos y cafwyd gostyngiad cyffredinol yn nifer y tai newydd a ddechreuwyd rhwng chwarter 1 2016-17 a chwarter 1 2025-26.

Ffynhonnell: arolygwyr adeiladu yr awdurdodau lleol a data’r NHBC

[Nodyn 1] Ni chasglwyd data chwarterol ar gyfer 2020-21 na 2021-22 oherwydd pandemig y coronafeirws (COVID-19).

Dechreuwyd 1,090 o anheddau newydd rhwng Ebrill i Mehefin 2025, 8% mwy na’r un chwarter yn 2024 (1,011).

Gwblhawyd 1,228 o anheddau newydd rhwng Ebrill i Fehefin 2025, 9% yn llai na’r un chwarter yn 2024 (1,345).

Roedd mwy na dau-draean (69%) yr anheddau newydd a gwblhawyd rhwng mis Ebrill a mis Mehefin 2025 yn cynnwys tair ystafell wely neu fwy.

Rhwng mis Ebrill a mis Mehefin 2025, roedd y rhan fwyaf o’r anheddau newydd a adeiladwyd yn perthyn i’r sector preifat (82%), gyda chyfran lai yn perthyn i landlordiaid cymdeithasol cofrestredig (16%) ac awdurdodau lleol (2%) (dylid trin gwybodaeth deiliadaeth yn ofalus, gweler **nodiadau** (https://www.llyw.cymru/adeiladu-tai-newydd-ebrill-i-mehefin-2025-html#187374) am fanylion).

O'i gymharu â'r un chwarter yn 2024, gostyngodd cyfran y gwaith o gwblhau anheddau a gyfrifwyd gan y sector cymdeithasol o 29% i 18%.

Nodiadau

Oherwydd talgrynnu, mae’n bosibl na fydd pob ffigur yn dod i 100%.

Mae'r data hwn yn seiliedig ar adroddiadau archwilwyr adeiladu awdurdodau lleol a'r NHBC sy’n arolygwr preifat cymeradwy. Nid yw'n cynnwys gwybodaeth oddi wrth arolygwyr preifat cymeradwy eraill, sy’n debygol o arwain at dan gyfrif yng nghyfanswm yr anheddau newydd a ddechreuwyd ac a gwblhawyd. Mae'n anodd weithiau i swyddogion rheoli adeiladu a’r NHBC sy'n cofnodi'r data i nodi daliadaeth derfynol arfaethedig yr eiddo (sy’n sail ar gyfer y wybodaeth am ddeiliadaeth). Gall hyn arwain at dan gyfrif tai newydd yn y sector cymdeithasol a gor-gyfrif ar gyfer y sector breifat. O fewn y sector gymdeithasol, gall hefyd arwain at dan gyfrif tai newydd gan awdurdodau lleol a gor-gyfrif tai landlordiaid cymdeithasol. Felly dylid trin y data daliadaeth yn ofalus.

Bydd amrywiadau chwarterol yn dylanwadu ar y dechreuadau a chwblhadau, gan gynnwys amseru dechrau a chwblhau ar safleoedd mawr mewn rhai

awdurdodau a ffactorau tymhorol fel gwyliau a thywydd. Nid yw'r ystadegau hyn yn cael eu haddasu'n dymhorol.

Rydym hefyd yn cyhoeddi ystadegau ar wahân ar **ddarpariaeth tai fforddiadwy** (https://www.llyw.cymru/darpariaeth-tai-fforddiadwy). Mae'r ffigurau'n cwmpasu'r holl unedau tai fforddiadwy ychwanegol, p'un ai drwy adeiladu o'r newydd, prynu, caffael, prydlesu neu addasu anheddau presennol.

Ar hyn o bryd rydym yn asesu dichonoldeb defnyddio ffynonellau data gweinyddol amgen i ategu/wirio ansawdd yr ystadegau hyn. Rydym yn bwriadu cyhoeddi diweddariad ar y gwaith hwn erbyn Mawrth 2026.

Cyhoeddir pwyntiau allweddol a data StatsCymru yn chwarterol a chyhoeddir adroddiad blynyddol. Mae'r data ar StatsCymru yn cynnwys data ar lefel awdurdodau lleol yn ogystal â nifer yr anheddau newydd a gwblhawyd fesul math yr annedd a nifer yr ystafelloedd gwely.

Manylion cyswllt

Ystadegydd: Holly Flynn
E-bost: **ystadegau.tai@llyw.cymru** (mailto:ystadegau.tai@llyw.cymru)

Cyfryngau: 0300 025 8099

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch.

Drllenwch ein **datganiad hygyrchedd** (https://www.llyw.cymru/datganiad-hygyrchedd-llywcymru) i gael rhagor o wybodaeth.